

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lipca 2022 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dorota Michalska

Protokolant: st. sekr. sądowy Anna Kapanowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 lipca 2022 r. w Warszawie

sprawy J. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W.

o wypłatę emerytury

na skutek odwołania J. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 16 grudnia 2021 r. znak (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

J. S. w dniu 3 lutego 2022 r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W. z dnia 16 grudnia 2021 r., znak: (...) Odwołujący zaskarżył decyzję w części dotyczącej wstrzymania wypłaty przyznanego świadczenia emerytalnego z uwagi na zbieg prawa do więcej niż jednego świadczenia zarzucając jej naruszenie:

- art. 95 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z art. 15a ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin poprzez ich niezastosowanie w stanie faktycznym sprawy a w konsekwencji uznanie, że w jego przypadku nie zachodzi wyjątek od zasady wypłaty jednego świadczenia a w konsekwencji przyjęcie, że niedopuszczalne jest pobieranie przez niego równolegle dwóch świadczeń, tj. zarówno emerytury wojskowej, jak i emerytury powszechnej, podczas gdy nie ma on możliwości doliczenia po zwolnieniu ze służby wojskowej okresów składkowych i nieskładkowych wypracowanych w stażu cywilnym
z uwagi na pobieranie emerytury wojskowej w pełnej wysokości 75% podstawy jej wymiaru;

- art. 95 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z art. 15a ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin poprzez uznanie, że przepisów powyższych ustaw nie stosuje się do odwołującego, ponieważ został on powołany do zawodowej służby wojskowej przed dniem 1 stycznia 1999 r., w sytuacji gdy przepis art. 95 ust. 2 stanowi, że zasada wypłaty jednego świadczenia nie obowiązuje w przypadku gdy wojskowe świadczenie emerytalne zostało obliczone według zasad określonych w art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin;

- art. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez niezasadne wstrzymanie wypłaty świadczenia emerytalnego;

- konstytucyjnej zasady równości określonej w art. 32 Konstytucji RP poprzez naruszenie zasady równego traktowania i w konsekwencji pozbawienie prawa do pobierania emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jednocześnie z emeryturą wojskową, mimo że spełnił warunki do jej nabycia i pobierania.

Mając na uwadze powyższe ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej w części decyzji poprzez zobowiązanie organu rentowego do wypłaty od dnia 1 listopada 2021 r. emerytury powszechnej z Funduszu Ubezpieczeń Społecznej oraz o zasądzenie kosztów postępowania na swoją rzecz według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, że pełnił służbę wojskową w okresie od 16 września 1974 r. do 5 września 2007 r., zaś po jej zakończeniu był aktywny zawodowo i świadczył pracę jako osoba fizyczna. J. S. zaznaczył, że procentowy wymiar przysługującej mu emerytury przy zachowaniu zasady nieprzekraczania 75% podstawy wymiaru wynosi 75%. Powołując się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2019 r., I UK 426/17 odwołujący stwierdził, że jest możliwość pobierania obydwu świadczeń w sytuacji, gdy nie ma prawnej możliwości skonsumowania żadnego cywilnego okresu ubezpieczenia w wojskowej emeryturze. Jego zdaniem kryterium, które niewątpliwie zadecydowało o uprzywilejowaniu żołnierzy powołanych do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., dotyczy braku możliwości uwzględniania w wojskowej emeryturze jakiegokolwiek okresu „cywilnego” stażu emerytalnego. Ubezpieczony stanął na stanowisku, że z uwagi na osiągnięcie maksymalnej podstawy wymiaru emerytury wojskowej przewidzianej przepisami ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin pozostała część „cywilnego” stażu emerytalnego nie mogła zostać uwzględniona w algorytmie obliczania emerytury wojskowej. Odwołujący uznał również, że wstrzymanie wypłaty świadczenia emerytalnego narusza zasadę równego traktowania wobec prawa, bowiem gdyby został powołany do służby wojskowej po dniu 1 stycznia 1999 r. miałby prawo do pobierania dwóch świadczeń (odwołanie z dnia 3 lutego 2022 r., k. 3-13 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Organ rentowy wskazał, że wypłata świadczenia emerytalnego została zawieszona, ponieważ odwołujący pobiera emeryturę wojskową na podstawie przepisów ustawy z 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin. Następnie ZUS przywołał treść przepisów art. 2 ust. 1 pkt 1 oraz art. 95 ust. 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (odpowiedź na odwołanie z dnia 7 marca 2022 r., k. 29 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. S. pełnił służbę wojskową od 16 września 1974 r. do 5 września 2007 r. W tym okresie był: podchorążym od 16 września 1974 r. w Wyższej Szkole (...), w dyspozycji dowódcy od 3 września 1978 r. w Dowództwie (...) Okręgu Wojskowego, dowódcą plutonu radiowego od 5 października 1978 r. i dowódcą kompanii telefonicznej od 21 czerwca 1982 r. w 20 Brygadzie Łączności, słuchaczem od 28 września 1984 r. w Akademii (...), dowódcą batalionu telefoniczno-telegraficznego od 16 lipca 1987 r. w 20 Brygadzie Łączności, p.o. szefa sztabu – zastępcy dowódcy od 24 maja 1989 r. i szefa sztabu – zastępcy dowódcy od 9 listopada 1990 r. 9 pułku łączności, szefa sztabu – zastępcy dowódcy od 11 czerwca 1994 r. i dowódcy pułku od 7 lutego 1995 r., komendanta centrum od 22 kwietnia 2002 r. i komendanta centrum szkolenia od 1 lipca 2006 r. w Centrum Szkolenia Łączności i (...) oraz pozostawał w rezerwie kadrowej Ministra Obrony Narodowej od 1 lipca 2007 r. (świadczenie służby z dnia 26 września 2007 r. oraz odpis przebiegu służby wojskowej z akt personalnych żołnierza, k. 23-26 a. s.).

Odwołujący nabył prawo do emerytury wojskowej od 6 września 2007 r. na podstawie ustawy z 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin na mocy decyzji z dnia 25 czerwca 2008 r., znak: (...). Procentowy wymiar przysługującego mu świadczenia wyniósł 75% przy zachowaniu zasady nieprzekraczania wymiaru w tej wysokości. Do przyznania świadczenia został zaliczony tylko okres zawodowej służby wojskowej od

16 września 1974 r. do 5 września 2007 r. Jednocześnie przy ustalaniu prawa do emerytury wojskowej nie zostały uwzględnione żadne okresy zatrudnienia (decyzja z dnia 25 czerwca 2008 r., k. 27 a. s. i pismo z dnia 3 grudnia 2021 r., k. 15 a. e.).

Po zakończeniu służby wojskowej odwołujący zatrudniony był w Zakładzie (...) z siedzibą w R. w okresie od 1 lipca 2011 r. do 30 października 2021 r. (zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 2 listopada 2021 r., k. 9-11 a. e.).

Odwołujący w dniu 2 listopada 2021 r. złożył wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. o emeryturę. Po rozpatrzeniu wniosku organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję z dnia 16 grudnia 2021 r., znak: (...) na podstawie której przyznał ubezpieczonemu prawo do świadczenia od 1 listopada 2021 r. Wypłata emerytury została zawieszona z powodu zbiegu prawa do więcej niż jednego świadczenia (wniosek z dnia 2 listopada 2021 r. i decyzja z dnia 16 grudnia 2021 r., k. 16 a. e.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych. Treść wynikająca z dokumentów nie była kwestionowana przez strony postępowania, a zatem nie było podstaw, aby odmówić im waloru wiarygodności. Sąd pominął wniosek ubezpieczonego o dopuszczenie dowodu z jego zeznań, który zmierzał jedynie do przedłużenia postępowania, ponieważ usiłowano wykazać fakty nieistotne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie J. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 16 grudnia 2021 r., znak: (...), jako niezasadne, podlega oddaleniu.

Spór w rozpatrywanej sprawie koncentrował się wokół rozważenia, czy ubezpieczony powinien mieć prawo do wypłaty zawieszony emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w sytuacji zbiegu tego świadczenia z emeryturą wojskową.

Pobieranie zbiegających się świadczeń emerytalnych i rentowych, w tym emerytury nabywanej z powszechnego ubezpieczenia społecznego oraz wojskowej emerytury czy renty inwalidzkiej przyznawanej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r.

o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r., poz. 586), zwanej dalej „ustawą zaopatrzeniową”, jest objęte regulacją art. 95 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 504), zwanej dalej „ustawą emerytalną”, który wprowadza regułę pobierania jednego świadczenia. Z tego wynika, że w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty uregulowanych w ustawie emerytalnej z prawem do świadczeń przewidzianych w odrębnych przepisach

z zakresu zabezpieczenia społecznego, niezależnie od ich ubezpieczeniowego czy też zaopatrzeniowego charakteru, obowiązuje ogólna zasada wypłaty jednego świadczenia. Z treści art. 95 ust. 1 i ust. 2 ustawy emerytalnej wynika niebudząca wątpliwości zasada prawa ubezpieczeniowego, zakładająca prawo do pobierania jednego świadczenia (wyższego lub wybranego przez uprawnionego) w sytuacji tzw. zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w tej ustawie, jak również w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie emerytalnej z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym, między innymi żołnierzy zawodowych. Reguła pobierania jednego świadczenia emerytalno-rentowego znalazła swoje odzwierciedlenie również w art. 7 ustawy zaopatrzeniowej, który to przepis stanowi, że w przypadku zbiegu prawa do emerytury lub renty przewidzianych w tejże ustawie zaopatrzeniowej z prawem do emerytury lub renty określonym w odrębnych przepisach wypłaca się świadczenie wyższe lub wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Przywołane powyżej unormowania, zarówno art. 95 ustawy emerytalnej, jak i art. 7 ustawy zaopatrzeniowej wykluczają zatem możliwość wypłaty zbiegających się świadczeń wojskowych ze świadczeniami z ubezpieczeń powszechnych, poza wskazanymi przez ustawodawcę wyjątkowymi sytuacjami. Zasada pobierania jednego świadczenia doznaje wyjątku, między innymi w art. 96 ust. 1 ustawy emerytalnej, który w punkcie 1 odnosi się do renty inwalidy wojennego i wojskowego, którego niezdolność do pracy pozostaje w związku ze służbą wojskową,

w punkcie 2 dotyczy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej pobytem w miejscach, o których mowa w art. 3 i 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r.

o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2020 r., poz. 517); natomiast w punkcie 3 odnosi się do prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy, wypadkiem w drodze do pracy lub z pracy lub chorobą zawodową, co znajduje rozwinięcie w art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1205). Z kolei wyjątek od ogólnych zasad wypłacania jednego świadczenia, wynikający z art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej, dotyczy przypadku emerytur wojskowych obliczonych na podstawie art. 15a ustawy zaopatrzeniowej, to jest emerytury żołnierza, który został powołany do zawodowej służby wojskowej po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r. Przywołane powyżej unormowania, zarówno w art. 95 ustawy emerytalnej, jak i w art. 7 ustawy zaopatrzeniowej wykluczają możliwość wypłaty zbiegających się świadczeń wojskowych ze świadczeniami z ubezpieczeń powszechnych, poza wskazanymi wyżej wyjątkowymi sytuacjami. Zagadnienie związane z prawem do pobierania jednego ze zbiegających się świadczeń emerytalno-rentowych zostało omówione w orzecznictwie Sądu Najwyższego, tym niemniej w dacie, kiedy zostało złożone odwołanie, judykatura nie była

w tym względzie jednolita. Między innymi w wyrokach z dnia 4 grudnia 2013 r. (II UK 223/13), z 8 maja 2012 r. (II UK 237/11) oraz z 24 maja 2012 r. (II UK 261/11), Sąd Najwyższy opowiedział się przeciwko możliwości jednoczesnego pobierania świadczenia wypłacanego

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz z zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin. Natomiast w innych orzeczeniach, a w szczególności z dnia 24 stycznia 2019 r. (I UK 426/17), że o zastosowaniu wyjątku od zasady wypłacania jednego świadczenia decyduje brak możliwości obliczenia emerytury wojskowej przy uwzględnieniu "cywilnego" stażu emerytalnego, a nie data przyjęcia żołnierza zawodowego do służby wojskowej.

Ostatecznie, rozstrzygając różne poglądy prezentowane w orzecznictwie, Sąd Najwyższy podjął uchwałę w składzie 7 sędziów z dnia 15 grudnia 2021 r. (III UZP 7/21). Sąd Najwyższy w składzie zwykłym, postanowieniem z dnia 22 września 2021 r., III UZP 5/21, wydanym na podstawie art. 390 § 1 zdanie drugie k.p.c., przekazał do rozstrzygnięcia powiększonemu składowi Sądu Najwyższemu przedstawione mu uprzednio przez Sąd Apelacyjny następujące zagadnienie prawne: czy ubezpieczonemu, urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948 r., który pozostawał w zawodowej służbie wojskowej przed dniem 2 stycznia 1999 r. i pobiera emeryturę wojskową wynoszącą 75% podstawy jej wymiaru bez doliczenia okresów składkowych poprzedzających zawodową służbę wojskową, jak i przypadających po zakończeniu tej służby, może być wypłacana jednocześnie emerytura z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przysługująca z tytułu powyższych okresów składkowych (art. 7 ustawy zaopatrzeniowej w związku z art. 95 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej)?

Występująca w dotychczasowym orzecznictwie kontrowersja wywołująca rozbieżność, a w konsekwencji powodująca poważne wątpliwości i kreująca to zagadnienie prawne nie dotyczyła wykładni całego art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej, ale użytego w tym przepisie zwrotu - "emerytura (...) obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy zaopatrzeniowej", który określa wyjątki od niewątpliwie obowiązującej w polskim prawie zabezpieczenia społecznego zasady prawa do jednego świadczenia z tytułu tego samego ryzyka, zwanej też zasadą niekumulacji świadczeń. W ocenie Sądu Najwyższego w powiększonym składzie wykładnia będącego przedmiotem analizy zwrotu dokonywana z uwzględnieniem reguł gramatycznych musi prowadzić do wniosku, że uprawnione jest zarówno przyjęcie, iż w art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej chodzi wyłącznie o odesłanie do zasad, a więc jedynie do sposobów obliczenia emerytury wojskowej określonych w art. 15a i art. 18e ustawy zaopatrzeniowej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2019 r., I UK 426/17), jak

i uznanie, że owe zasady nie mogą abstrahować od dwóch odrębnych kręgów adresatów owych zasad, gdyż są one odnoszone tylko do nich, skoro unormowane w powołanych przepisach zasady obliczenia emerytur wojskowych dotyczą jedynie "żołnierzy powołanych do zawodowej służby wojskowej po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r." oraz "żołnierzy powołanych do zawodowej służby wojskowej po raz pierwszy po dniu 31 grudnia 2012 r." (wyrok Sądu Najwyższego z 4 grudnia 2013 r., II UK 223/13), natomiast z całą pewnością nie żołnierzy, którzy pozostawali w służbie przed 2 stycznia 1999 r., gdyż zasady obliczania przysługującej im emerytury wojskowej określają art. 14 i

art. 15 ustawy zaopatrzeniowej, przewidujące między innymi możliwość doliczenia do wysługi emerytalnej okresów "stażu cywilnego". To drugie stanowisko bez wątplenia zyskuje wsparcie w wykładni gramatycznej kontekstowej nakazującej odwołanie się do tekstu, którego część stanowi zwrot podlegający interpretacji (kontekstu), a zatem także uwzględniać także miejsce, w którym ustawodawca ów zwrot umieścił. W świetle uregulowań zawartych w powołanych przepisach wspólnym mianownikiem dla wszystkich wymienionych grup żołnierzy zawodowych jest tylko maksymalna i minimalna kwota emerytury, która nie może przekroczyć 75% podstawy jej wymiaru (art. 18 ust. 1 oraz art. 18h ust. 1), a także nie może być niższa od kwoty najniższej emerytury (art. 18 ust. 2 i 3 oraz art. 18h ust. 2), ale już nie przyjęte w nich reguły obliczania emerytury. Przechodząc do wykładni systemowej użytego w art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej zwrotu "z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura wojskowa (...) została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo 18e ustawy (zaopatrzeniowej)...", Sąd Najwyższy uznał, że daje on podstawę do przyjęcia, iż ów wyjątek należy interpretować nie tylko przedmiotowo, to znaczy wyłącznie przez pryzmat zasad obliczania emerytury wojskowej wynikających z art. 15a albo 18e ustawy zaopatrzeniowej, ale także podmiotowo, co oznacza konieczność wzięcia pod uwagę adresatów tych przepisów. To dla nich ustawodawca wprowadził bowiem na przyszłość możliwość równoczesnego pobierania emerytury wojskowej i emerytury powszechnej, odbierając im równocześnie prawo do wzrostu emerytury wojskowej z tytułu doliczenia stażu "cywilnego" i pozostawiając jednak taką samą możliwość prawa wyboru także dla żołnierzy powołanych do służby przed dniem 2 stycznia 1999 r., po spełnieniu poczynając od dnia 1 stycznia 2025 r. przesłanek określonych w art. 18i ustawy zaopatrzeniowej.

W ocenie Sądu Najwyższego projektodawca nie zakładał możliwości kumulacyjnego pobierania świadczeń z obu systemów. Przyjął bowiem, a założenie to zostało następnie w pełni zaakceptowane i zrealizowane w toku procesu legislacyjnego, że w każdym przypadku osoba uprawniona do emerytury wojskowej oraz emerytury powszechnej, która pozostawała

w zawodowej służbie wojskowej w dniu 1 stycznia 1999 r. musi dokonać wyboru świadczenia które ma być jej wypłacane również wtedy, gdy wysokość emerytury wojskowej została obliczona wyłącznie na podstawie okresów tej służby bez "uzupełnienia" jej o zwiększenie wynikające z przebytych okresów składkowych i nieskładkowych. Sąd Najwyższy zauważył również, że wyjątki od zasady niekumulacji świadczeń przewidziane w ustawie

o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz z ustawie o emeryturach kapitałowych wykładane systemowo nie mogą być pomocne przy rozstrzygnięciu przedstawionego zagadnienia prawnego, o tyle ich wykładnia funkcjonalna (celowościowa) potwierdza, że użyty w art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej zwrot "z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura wojskowa (...) została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo 18e ustawy (zaopatrzeniowej)..." oznacza jego zastosowanie wyłącznie w odniesieniu do żołnierzy wymienionych w tych przepisach. Jeśli bowiem emeryt korzysta ze wzrostu emerytury wojskowej z tytułu "cywilnej" wysługi emerytalnej, to oznacza, że zostaje zachowana zasada wzajemności składki i świadczeń

w rozumieniu funkcjonującym w polskim systemie ubezpieczenia społecznego nawet wtedy, gdy włożony wkład nie jest wprost proporcjonalny do korzyści, jaką przynosi zwiększenie emerytury. Przejście w obecnie obowiązującym modelu zabezpieczenia społecznego

z dotychczasowego systemu "zdefiniowanego świadczenia" na system "zdefiniowanej składki", który wyraża się w daleko idącej proporcjonalności między wniesionym wkładem a wysokością świadczenia istotnie ograniczył zasadę solidarności wspólnoty ryzyka w tym znaczeniu, że nie występuje obecnie mechanizm umożliwiający rozdział środków do osób, które krócej i mniej partycypowały w finansowaniu swojego ubezpieczenia emerytalnego.

Sąd Najwyższy odniósł się również do zasad i praw konstytucyjnych, które

w ocenie wielu ubezpieczonych były łamane przy wydawaniu niekorzystnych dla nich decyzji. Tymczasem należy w jego ocenie przede wszystkim podzielić stanowisko wyrażone

w przytaczanym już wyroku Sądu Najwyższego z 24 stycznia 2019 r. (I UK 426/17), zgodnie

z którym dla analizy ukształtowanego w art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej zbiegu świadczeń nie ma znaczenia art. 67 ust. 1 Konstytucji RP, gdyż w odniesieniu do wynikającego z tego przepisu prawa do zabezpieczenia społecznego ustawodawca dysponuje dużą swobodą, co potwierdza powołane w wymienionym wyroku orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego.

W konsekwencji Sąd Najwyższy uznał, że przyjęcie założenia, zgodnie z którym dyferencjacja uprawnień żołnierzy w zakresie prawa do wypłaty świadczeń emerytalnych

w zbiegu jest związana wyłącznie z datą powołania ich do służby wojskowej przed i po

1 stycznia 1999 r. oraz stanowi jej konsekwencją, oznaczałoby ich nierówne traktowanie. Opisane dwie grupy żołnierzy były objęte w okresie odbywania tej służby różnymi systemami emerytalnymi, co data powołania ich do służby jedynie ilustruje. Okoliczność polegająca na wprowadzeniu od 1 stycznia 1999 r. systemu "zdefiniowanej składki" w miejsce systemu "zdefiniowanego świadczenia" i związane z tym istotne różnice w zakresie unormowania sposobu opłacania składek na powszechne ubezpieczenie społeczne przez żołnierzy powołanych do służby do 1 stycznia 1999 r., jak i po tym dniu, nie może zaś pozostać bez znaczenia dla ustalania zakresu podmiotów, którym przysługuje równe traktowanie. Celem oraz treścią wprowadzonego przez ustawodawcę zróżnicowania jest "wpasowanie" żołnierzy pozbawionych prawa do wzrostu emerytury wojskowej z tytułu doliczenia "stażu cywilnego" w nowy system ubezpieczeń społecznych bazujący na zdefiniowanej składce, która w dużym stopniu oznacza realizację zasady wzajemności składki i prawa do świadczenia oraz abstrahuje od solidarnościowego charakteru świadczeń zabezpieczeniowych. Po drugie, moment wprowadzenia omawianej dyferencjacji wskazuje na związanie jej z przyjętym w ustawie emerytalnej procesem stopniowego wygaszania dotychczasowych uprawnień emerytalnych na rzecz jednolitego, powszechnego systemu. Proces ten jest zaś w pełni akceptowany zarówno

w orzecznictwie, jak i w doktrynie prawa ubezpieczeń społecznych (wyroki Trybunału Konstytucyjnego: z 22 czerwca 1999 r., K. 5/99, OTK ZU 1999 Nr 5, poz. 100, z 4 stycznia

2000 r., K. 18/99, OTK ZU 2000 Nr 1, poz. 1 oraz K. 1/00, OTK 2000 Nr 6, poz. 185 oraz wyroki Sądu Najwyższego: z 16 czerwca 2011 r., III UK 217/10, LEX nr 950438 i z 26 kwietnia

2016 r., I UK 151/15, LEX nr 2050671). Po trzecie, wspomniana dyferencjacja ma charakter proporcjonalny, gdyż bilansuje ją omówiona wcześniej regulacja art. 18i ustawy zaopatrzeniowej. Po czwarte, trudne do pogodzenia z zasadami sprawiedliwości społecznej byłoby postawienie jednych żołnierzy powołanych do służby przed 2 stycznia 1999 r. w sytuacji lepszej a przez to nierównej od takich samych żołnierzy, którym wzrost emerytury wojskowej z tytułu uwzględnienia samych okresów służby pozwalałby na uzyskanie tego świadczenia w wysokości tylko nieznacznie niższej niż 75% podstawy wymiaru na przykład 74%.

Odpowiadając więc na zadane pytanie Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że ubezpieczonemu, który pozostawał w zawodowej służbie wojskowej przed 2 stycznia 1999 r.

i pobiera emeryturę wojskową wynoszącą 75% podstawy jej wymiaru obliczoną bez uwzględnienia okresów składkowych i nieskładkowych, z tytułu których jest uprawniony również do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez niego. Sąd Okręgowy w przedmiotowej sprawie, uwzględniając pogląd zaprezentowany w w/w uchwale oraz dokonując wykładni językowej

i systemowej przedstawionych powyżej regulacji prawnych przyjął, że odwołujący, choć nabył prawo do emerytury wojskowej, jak również emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu ukończenia powszechnego wieku emerytalnego, to jest uprawniony do pobierania jednego z tych świadczeń. W ocenie Sądu nie zostały spełnione przesłanki umożliwiające odstępianie od ogólnej zasady wypłacania jednego świadczenia. Nie znajduje zastosowania przepis art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej, ponieważ ubezpieczony pozostawał w służbie wojskowej przed 2 stycznia 1999 r. i przyznane mu przez Wojskowe Biuro Emerytalne świadczenie nie zostało obliczone wedle zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy zaopatrzeniowej. Przedstawione przepisy prawa odnoszące się do wyjątków od reguły wypłacania jednego świadczenia, jako regulacje szczególne podlegają wykładni ścisłej, a ich rozszerzająca interpretacja jest niedopuszczalna.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak w tenorze wyroku.